

Aan: Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374
2509 AJ Den Haag

16 november 2023

Betreft: oproep van maatschappelijke organisaties en sociale bewegingen om onrechtmatige databanken te stoppen

Geachte Autoriteit Persoonsgegevens,

Op 24 oktober 2023 onthulde *Follow the Money* dat tienduizenden Nederlanders zonder enige verdenking zijn opgenomen in een speciaal terrorismeregister van de politie.ⁱ In het register staan onder meer activisten en demonstranten. Zij zijn door de politie aangemerkt als potentieel terrorist, zonder enige transparantie of controle. Iemand die met een anti-dierentuin bordje bij Artis stond werd al geregistreerd met een zogenaamde 'CTER-code' voor terrorisme, extremisme en radicalisering. En dit is niet de enige databank. Uit eerder onderzoek bleek al dat de politie met onrechtmatige ID-controles persoonsgegevens verzamelt van mensen die zich niet schuldig hebben gemaakt aan het plegen van enig strafbaar feit, maar slechts gebruik maken van hun vrijheid van meningsuiting en demonstratierecht.ⁱⁱ

Wij maken ons grote zorgen over de onstilbare datahonger van de overheid en de mensenrechtenschendingen die daarmee gepaard gaan. Persoonsgegevens van vreedzame demonstranten horen niet thuis in databanken van de politie. Surveillance heeft een *chilling effect* op het demonstratierecht. Daarbij wordt het recht op inzage en verwijdering bemoeilijkt door het gebrek aan transparantie en controle. Betrokkenen worden niet geïnformeerd over registraties en de procedures om je gegevens in te zien zijn vaak traag en onnodig ingewikkeld. Het is pijnlijk om te zien dat zelfs de Minister van Rechtsbescherming geen volledig overzicht kan geven van registratiesystemen bij justitie en politie waarin niet-verdachten worden geregistreerd.ⁱⁱⁱ

Oproep aan de Autoriteit Persoonsgegevens

De criminalisering van vreedzame demonstranten moet stoppen. Wij roepen u op om:

- Onderzoek te doen naar databanken waarin de politie niet-verdachte mensen registreert;
- Te stimuleren dat de politie haar verantwoordelijkheid neemt bij de bescherming van persoonsgegevens door de databanken op te schonen, onrechtmatige registraties te verwijderen, betrokkenen te informeren en rechtsherstel te bieden;
- De politie een sanctie op te leggen als zij deze grootschalige onrechtmatige gegevensverwerkingen doorzet.

Met vriendelijke groet,

Amnesty International Nederland

Bits of Freedom

Controle Alt Delete

Extinction Rebellion Nederland

Feminist March Nederland

Greenpeace Nederland

Grootouders voor het Klimaat

Internationale Socialisten

Kick Out Zwarte Piet

MiGreat

Milieudefensie

Muslim Rights Watch Nederland

Nederland Wordt Beter

Platform Stop Racisme

Privacy First

S.P.E.A.K.

Stichting We Promise

Transnational Institute

Woonprotest

Zwart Manifest

ⁱ Follow the Money, 'Tienduizenden Nederlanders met terrorismecode in politiestructuren: demonstreren kan al genoeg zijn', 24 oktober 2023, <https://www.ftm.nl/artikelen/terreurlijst-vervolg-politie-namen-onschuldigen-vs>

ⁱⁱ Amnesty International, *Ongecontroleerde macht: ID-controles en gegevensverzameling van vreedzame demonstranten in Nederland*, 2023, <https://www.amnesty.org/en/documents/eur35/6650/2023/en/>

ⁱⁱⁱ Vragen van het lid Sjoerdsma voor de minister voor Rechtsbescherming, bij afwezigheid van de minister van Justitie en Veiligheid, over het bericht "Tienduizenden Nederlanders met terrorismecode in politiestructuren: demonstreren kan al genoeg zijn", 24 oktober 2023, https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail/2023-2024/16#7947eb64